

Remigiusz Stanisław Sapa

Przemiany i perspektywy : instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

---

Forum Bibliotek Medycznych 7/1 (13), 35-54

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dr hab. Remigiusz Stanisław Sapa
Kraków – UJ

**PRZEMIANY I PERSPEKTYWY.
INSTYTUT INFORMACJI NAUKOWEJ
I BIBLIOTEKOZNAWSTWA
UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE**

Abstract

The main goal of this article is to concisely describe the history, present days and future perspectives of the Institute of Information and Library Science of the Jagiellonian University. The article presents the transformations of its educational offer within full-time and part-time studies of all stages and forms: undergraduate, graduate, doctoral studies, non-degree post diploma studies and short courses. Furthermore, the main areas of the research conducted in the Institute and the key directions of its future developments are characterised. One can also find information on the Institute's publishing production, conferences and on the grants and projects conducted by its employees. Emphasis is put on the high importance of professional expertise and close cooperation with librarians and information specialists for the Institute and its strategy.

For the last forty years, since the Department of Library and Information Science (the ancestor of the present Institute) was founded within the Institute of Polish Philology, the Institute has gone a long way from the research and education academic unit focused on historic and literature studies to the well-established institution operating within the Faculty of Management and Social Communication of the Jagiellonian University and concentrating on modern aspects of information and library science. Today the scientists employed in the Institute develop modern research fields in information science and continue with the research on various aspects of book science and librarianship. The research and educational activities are strongly related to actual and current problems of library and information professions.

Streszczenie

Celem artykułu jest zwięźle przedstawienie historii, dnia dzisiejszego i perspektyw rozwoju Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Analizie poddane zostały przemiany oferty edukacyjnej Instytutu w zakresie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wszystkich stopni (włącznie z doktoranckimi), studiów podyplomowych i kursów dokształcających. Scharakteryzowano główne obszary badań prowadzonych w Instytucie i ich obecne kierunki rozwoju oraz dorobek wydawniczy i osiągnięcia w zakresie organizacji konferencji naukowych i pozyskiwania grantów badawczych. Zwrócono także uwagę na znaczenie oferty eksperckiej oraz ścisłych związków z środowiskiem zawodowym bibliotekarzy i specjalistów informacji w działalności Instytutu.

Przez czterdzieści lat istnienia jednostka przeszła długą drogę od Zakładu BiN oferującego studia i prowadzącego badania zdominowane przez problematykę ogólnohumanistyczną, historyczną i literaturoznawczą w ramach Instytutu Filologii Polskiej, do działającego na Wydziale Zarządzania i Komunikacji

Spółecznej Instytutu, rozwijającego nowoczesne kierunki badań informatologicznych i jednocześnie kontynuującego naukowe zainteresowania bibliotekoznawcze i bibliologiczne, którego działalność edukacyjna i badawcza jest mocno powiązana z współczesnymi problemami profesji bibliotekarskiej i informacyjnej.

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, funkcjonujący w ramach Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej, przechodzi obecnie ważne transformacje, które zmierzają do zbudowania zmodyfikowanego profilu naukowo-dydaktycznego, bazującego na historii i dorobku jego pracowników, ale jednocześnie bardziej adekwatnego do zainteresowań młodego pokolenia i nowych uwarunkowań rynku pracy dla absolwentów.

Bazą dla tych przemian jest szeroko rozumiana perspektywa zarządzania informacją i wiedzą wykształcona na gruncie bibliologii i informatologii, wspierana dorobkiem innych dyscyplin naukowych. W centrum uwagi znajduje się człowiek, jego zachowania informacyjne i relacje z informacją utrwaloną w różnej formie, w różnym czasie i na różnych nośnikach, w tym szczególnie te wszystkie działania, które służą dostarczaniu odpowiedniej informacji, we właściwym miejscu i czasie, w adekwatnej formie, na odpowiednim poziomie kompletności i jakości, która jest w stanie zaspokoić potrzeby informacyjne konkretnych ludzi, całych grup społecznych, podmiotów publicznych i gospodarczych. W żadnym razie nie oznacza to jednak porzucenia zainteresowania problematyką bibliotekoznawstwa czy książki. Wręcz przeciwnie - nadaje tej problematyce nowy wymiar, konieczny do unowocześnienia i rozwoju bibliotek oraz pogłębienia zrozumienia funkcjonowania książki i szerzej zasobów informacji w społeczeństwie w przeszłości i współcześnie.

Funkcjonowanie Instytutu INiB UJ opiera się na trzech zasadniczych filarach: pracy naukowej, ofercie edukacyjnej i działalności ekspercko-profesjonalnej na rzecz środowisk zawodowych. Dokonujące się obecnie przemiany znajdują wyraz w rozwijanych w Instytucie INiB UJ nowych kierunkach badań, a także w propozycjach edukacyjnych, które oprócz studiów stacjonarnych (na kierunku *Zarządzanie informacją*) obejmują krótkie kursy doształcające, przeznaczone w dużej mierze dla bibliotekarzy chcących podnosić swoje umiejętności w zakresie nowoczesnych form pracy bibliotecznej, i studia podyplomowe. Jednocześnie bardzo istotnym celem jest poszerzenie, pogłębianie i zacieśnianie stosunków ze środowiskiem zawodowym specjalistów informacji i bibliotekarzy, szczególnie w obszarze działalności eksperckiej i doradczej czy w zakresie prowadzenia badań na konkretne zlecenia płynące z tego z obszaru. Ważnym priorytetem jest także dalsza internacjonalizacja działalności naukowej i stopniowe umiędzynarodowienie oferty edukacyjnej.

Choć dzisiejszy Instytut INiB UJ dąży do realizacji swoich celów w oparciu o najnowsze osiągnięcia nauki i praktyki, dostosowując swoją ofertę do potrzeb i uwarunkowań zmieniającego się otoczenia, to swoją pozycję i możliwości zawdzięcza

staraniom i pracy wielu naukowców i dydaktyków, którzy przez ostatnie 40 lat współtworzyli jego dorobek.

Trochę historii – zaczęło się 40 lat temu

Zanim 10 maja 1974, a zatem dokładnie 40 lat temu, powołano do życia Zakład Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej (w ramach Instytutu Filologii Polskiej UJ) (Kocójowa 2000a, s. 254), którego spadkobiercą w prostej linii jest dzisiejszy Instytut, na Uniwersytecie Jagiellońskim istniały już długie tradycje badań i edukacji w tym zakresie, szczególnie mocno związane z funkcjonowaniem Biblioteki Jagiellońskiej. Już na początku XIX wieku jej dyrektor Jerzy Samuel Bandkie objął nowoutworzoną katedrę bibliografii, która działała aż do 1866 roku. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, Uniwersytet Jagielloński posiadał uprawnienia do nadawania tytułu prywatnego docenta w zakresie bibliografii, z którym wiązało się prawo prowadzenia wykładów (*veniam legendi*). Między innymi tytuł taki otrzymał w roku 1937 Aleksander Birkenmajer, późniejszy twórca studiów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Uniwersytecie Warszawskim. Po drugiej wojnie światowej krótko (1949 -1951) prowadzona była na UJ specjalizacja bibliotekarska dla studentów Wydziału Filologicznego i Wydziału Historyczno-Filozoficznego, a w latach 1970-1975 funkcjonowało Międzywydziałowe Studium Bibliotekoznawstwa (Kocójowa 2000c, s. 10).

Siedziba Instytutu INiB UJ
przy ul. Gołębiej 16
(fot. Dawid Bittner)

Utworzony pod kierownictwem Stanisława Grzeszczuka w 1974 roku Zakład BIN miał początkowo siedzibę w gmachu Biblioteki Jagiellońskiej przy al. Mickiewicza 22, a od 1987 roku w zabytkowym budynku przy ul. Gołębiej 16.

W 1992 roku, w miejsce dotychczasowego Zakładu, utworzona została Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, której pierwszym kierownikiem z wyboru została w 1994 roku Maria Kocójowa. W 1996 roku, w efekcie rozwoju potencjału kadrowego oraz ewolucji programu kształcenia i działalności naukowej, Katedrę zastąpił Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, działający już jednak w ramach nowopowstałego Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej. Pierwszym dyrektorem Instytutu została Wanda Pindłowa, a zastępcą Krystyna Bednarska-Ruszajowa (Kocójowa 2000a, s. 261, 263). Dzisiejszą nazwę - Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa – przyjęto ostatecznie w roku 2002, kiedy funkcję dyrektora pełniła Maria Kocójowa. Na początku XX wieku siedziba Instytutu została przeniesiona do pierwszego z serii nowych budynków na terenie Trzeciego Kampusu UJ przy ulicy Gronostajowej 7 i wreszcie zimą 2009 roku, w trakcie kadencji na stanowisku dyrektora Marii Próchnickiej, do obecnej siedziby – nowoczesnego budynku Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej przy ul. prof. Stanisława Łojasiewicza 4, także na terenie Trzeciego Kampusu UJ.

Pierwszy rocznik kierunku *Bibliotekoznawstwo i informacja naukowa* rozpoczął studia w roku akademickim 1974/1975. Studia trwały tylko cztery lata i były prowadzone w oparciu o często zresztą modyfikowany i uzupełniany w trakcie studiów program opracowany przez Jana Baumgarta, ówczesnego dyrektora Biblioteki Jagiellońskiej, i Stanisława Grzeszczuka (Gruca 2000, s. 86). Od roku akademickiego 1976/1977 przyjęto po pewnych modyfikacjach program studiów przygotowany centralnie dla wszystkich jednostek akademickich tego typu w Polsce: dla studiów dziennych w wersji „matematycznej”, w której większy nacisk kładziono na informacyjne funkcje bibliotek, książek i ośrodków informacji, a także na rozwijające się technologie informacyjne, logikę czy matematykę jako podstawę informatyki i na możliwość większej indywidualizacji kształcenia w ramach specjalizacji (Kocójowa 1980, s. 10-11), oraz w wersji „humanistycznej” dla studiów zaocznych. Rok 1980 przyniósł możliwość indywidualizacji programu studiów, co zostało wykorzystane do jego odpolitycznienia i unowocześnienia w oparciu o osiągnięcia bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w krajach zachodnich, a także do jego rozszerzenia, choćby o zagadnienia drugiego obiegu (Kocójowa 1998, s. 167). Mimo to program nadal w dużym stopniu wypełniały przedmioty ogólnohumanistyczne oraz dotyczące historycznych aspektów bibliotekarstwa i problematyki literaturoznawczej, a zajęcia prowadzone były głównie w pomieszczeniach Biblioteki Jagiellońskiej.

Istotny przełom przyniosły lata dziewięćdziesiąte XX wieku. Z jednej strony charakteryzował je wzrost samodzielności w kształtowaniu programów kształcenia, otwarcie

Kadra IINiB UJ w 1998 roku (fot. z Archiwum IINiB UJ)

Stoją od lewej (stopnie i tytuły aktualne w chwili wykonywania zdjęcia): mgr Małgorzata Stanula, dr hab. Krystyna Bednarska-Ruszajowa (zastępca dyrektora Instytutu), dr Piotr Lechowski, prof. dr hab. Jacek Wojciechowski, dr hab. Wiesław Babik, mgr Małgorzata Jaskowska, prof. UJ dr hab. Wanda Pindlowa (dyrektor Instytutu), dr Jerzy Ronikier, mgr Sabina Cisek, mgr Władysław Szczęch, mgr Remigiusz Sapa, mgr Piotr Boroń, mgr Krystyna Dziewańska, mgr Wiktor Gawarecki. Siedzą od lewej: prof. UJ dr hab. Maria Kocójowa (prodziekan Wydziału ZiKS), prof. dr hab. Wiesław Bieńkowski, dr Maria Próchnicka, mgr Irena Ćwikilewicz, dr Anna Gruca (na zdjęciu brakuje mgr. Krzysztofa Jaśko)

na Zachód oraz radykalne zmiany w polskim bibliotekarstwie i działalności informacyjnej wywołane dynamicznym rozwojem i wdrażaniem technologii cyfrowych. Z drugiej strony, lata te przyniosły istotne przemiany paradygmatyczne samej dyscypliny naukowej, w której coraz większego znaczenia zaczęły nabierać kwestie zachowań informacyjnych, humanocentryczne spojrzenie na procesy organizacji dostępu do zasobów informacji i szeroko rozumiana problematyka zarządzania informacją. Zjawiska te stanowiły punkt wyjścia i oparcie dla stopniowej, ale wyraźnie ukierunkowanej ewolucji programów kształcenia (trwającej zresztą nadal) w stronę ich bardziej bezpośredniego związku z potrzebami rynku pracy, wykorzystania rozwiązań cyfrowych i sieciowych, a także większego nacisku na zagadnienia informatologiczne jako te, które dostarczają użytecznej perspektywy także dla dydaktyki w zakresie nowoczesnego bibliotekarstwa (Kocójowa 1995, s. 77). Wyraźna już w latach osiemdziesiątych tendencja do stałego

dostosowywania programu studiów do zmieniających się potrzeb praktyki zawodowej zaowocowała ich wzbogaceniem o wybrane aspekty zarządzania. Poszerzono też możliwości wyboru przedmiotów przez studentów w ramach specjalizacji na czwartym i piątym roku studiów oraz ofertę przedmiotów opcjonalnych (Kocójowa, Pindłowa 1992, s. 10-19).

Szczególnie istotne zmiany zostały wprowadzone w latach 1995-1997, kiedy w jeszcze większym stopniu postawiono na bardziej zindywidualizowane i aktywizujące kształcenie w ramach zajęć typu ćwiczeniowego i laboratoryjnego, w tym w dobrze jak na owe czasy wyposażonych laboratoriach komputerowych, wprowadzono język angielski jako obowiązkowy oraz nowe przedmioty poświęcone informacji w Internecie, multimediom czy tworzeniu serwisów WWW. Zredukowano treści o charakterze historycznym i ogólnohumanistycznym na rzecz tych związanych z współczesnymi warunkami wykonywania zawodu bibliotekarza i pracownika informacji, nie rezygnując jednak z humanistycznego profilu studiów i stopniowo poszerzając możliwość wyboru treści kształcenia przez samych studentów (Kocójowa 1998, s. 170).

Od roku akademickiego 1999/2000 wprowadzono studia dwustopniowe (licencjackie i magisterskie) oraz system punktów ECTS na studiach stacjonarnych (Bednarska-Ruszajowa 2000, s. 78), a z czasem uruchomiono także odrębny pięcioletni (później czterosemestralny) program magisterski dla licencjatów innych kierunków niż informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, na który jednak zaprzestano naboru od roku akademickiego 2011/2012, decydując się na prowadzenie ujednoliconych studiów magisterskich dla absolwentów wszelkich kierunków. Początkowo studia dwustopniowe funkcjonowały w tak zwanym systemie „Y”, dającym albo możliwość ukończenia studiów po trzecim roku z tytułem licencjata i następnie rekrutowania się na dwuletnie studia magisterskie, albo kontynuowania studiów po trzecim roku (bez egzaminu licencjackiego), aż do osiągnięcia tytułu magistra po piątym roku. Rozwiązanie to ostatecznie zostało zarzucone w roku 2007, kiedy zdecydowano się prowadzić nabór wyłącznie na studia pierwszego stopnia (obowiązkowo kończące się egzaminem dyplomowym) oraz na całkowicie oddzielne studia drugiego stopnia.

Przyjęte jeszcze w latach dziewięćdziesiątych XX wieku zasadnicze kierunki rozwoju programu studiów nadal określają charakter dokonujących się przemian. Program opracowany w roku 2012 został nagrodzony w pierwszej edycji ministerialnego „Konkursu o milion”, a obecnie proponowane studia na kierunku *Zarządzanie informacją*, choć pod nowym szyldem i z inaczej rozłożonymi akcentami, też są konsekwencją tej ewolucji, dla której formuła kierunku *informacja naukowa i bibliotekoznawstwo* okazała się już zbyt ciasna i wymagała głębszych zmian, by lepiej służyć przygotowaniu kompetentnych i nowoczesnych pracowników bibliotek i specjalistów informacji.

Kształcenie podyplomowe zostało uruchomione w 1984 roku w oparciu o dwa roczne programy. Studium Podyplomowe Bibliotekoznawstwa zaprojektowane zostało

przede wszystkim z myślą o doksztalcaniu osób już zatrudnionych w bibliotekach i starających się o taką pracę, ale nieposiadających profesjonalnego wykształcenia w tym zakresie. Natomiast program Studium Podyplomowego Informacji Naukowej kładł szczególny nacisk na zagadnienia komputeryzacji działalności informacyjnej i bibliotecznej (Kocójowa, Pindłowa 1992, s. 21). Z czasem, w odpowiedzi na zapotrzebowanie środowiska zawodowego, uruchomiono także trzysemestralne studia podyplomowe dla nauczycieli bibliotekarzy (tzw. kwalifikacyjne). Treści programowe wszystkich studiów podyplomowych cały czas ewoluowały, by wreszcie przynieść wyraźniejszą zmianę oferty. W miejsce dotychczasowych studiów zaproponowano dwa nowe kierunki: Studia Podyplomowe Bibliotekoznawstwa: Bibliotekarz dziedzinowy (od roku akademickiego 2008/2009) przeznaczone przede wszystkim dla aktywnych bibliotekarzy nieposiadających wykształcenia bibliotekarskiego lub chcących jej uaktualnić i rozwijać, ale z wyraźnie zaznaczonym profilem kształcenia w celu przygotowania kadr zdolnych do reformowania i rozwijania nowych form pracy i jej organizacji w bibliotekach, oraz Studia Podyplomowe Informacji Naukowej: Broker informacji (od roku akademickiego 2007/2008), sprofilowane pod kątem przygotowania właśnie do wykonywania tego zawodu.

Jak przysłało na jednostkę akademicką, stosunkowo szybko rozpoczęto też kształcenie doktorantów, początkowo w ramach ogólnopolskiego seminarium doktoranckiego prowadzonego przez Wiesława Bieńkowskiego, potem także seminariów prowadzonych przez Marię Kocójową i Wandę Pindłową, a na przełomie wieków także w ramach studiów doktoranckich prowadzonych przez Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej. Dopiero jednak uzyskanie w roku 2007 uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie bibliologia (obecnie bibliologia i informatologia), zdynamizowało ten obszar kształcenia. Od roku akademickiego 2008/2009 prowadzony jest nabór na studia doktoranckie w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie bibliologia (obecnie: bibliologia i informatologia).

Przemianom oferty dydaktycznej cały czas towarzyszyła ewolucja kierunków badań prowadzonych w Instytucie. Początkowo, ze względu choćby na proweniencję naukową kadry, podejmowano przede wszystkim problematykę książki, jej miejsca i roli w kulturze, prowadzono badania biograficzne i monograficzne ludzi i instytucji książki, interesowano się historią ruchu wydawniczego i recepcją piśmiennictwa. Z czasem, za sprawą przede wszystkim Jacka Wojciechowskiego, wówczas doktora, a później długoletniego pracownika, dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, profesora i przewodniczącego Rady Instytutu do roku 2012, dominująca problematyka historyczna była stopniowo uzupełniana badaniami odnoszącymi się do współczesnych problemów bibliotekarstwa i czytelnictwa. Z drugiej strony rozwijał się silny nurt informatologiczny, którego zdecydowaną animatorką przez wiele była Wan-

da Pindlowa, stawiający w centrum zainteresowania szeroko rozumiane zachowania informacyjne człowieka, kwestie informetryczne (bibliometryczne, webometryczne) czy problematykę języków i systemów informacyjnych. W latach osiemdziesiątych zaczęto także rozwijać nurt badań i rozważań teoretycznych i metodologicznych, które miały służyć rozwojowi samej dyscypliny naukowej. Badaniom podstawowym, nakierowanym na poznanie i opisanie zjawisk historycznych i bieżących, zaczęły stopniowo towarzyszyć badania o charakterze bardziej stosowanym, mające na celu praktyczne wykorzystanie osiągnięć nauki szczególnie w obszarze dynamicznie rozwijającej się w Polsce od połowy lat dziewięćdziesiątych XX wieku komputeryzacji bibliotek i szerzej wszelkich procesów informacyjnych, a także stymulowanie przemian środowiska informacyjnego człowieka i realizacji wyzwań związanych z kształceniem kompetencji informacyjnych społeczeństwa (Kocójowa 2000b).

Rozwijająca się działalność naukowa znalazła między innymi wyraz w konsekwentnie prowadzonej przez Marię Kocójową aktywności wydawniczej Instytutu. Pod jej redakcją ukazywała się seria wydawnicza *Prace z Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej* (pierwsza publikacja w ramach tej serii ukazała się już w 1985 roku), a w latach 1995-2005 też druga seria – *Materiały Edukacyjne Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Jagiellońskiego* (Kocójowa, Ćwikilewicz, Tąta 2000). Z czasem, od roku 2005, również staraniem i pod redakcją Marii Kocójowej, zaczęła ukazywać się trzecia seria wydawnicza: *ePublikacje Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ*. Wykaz publikacji wydanych w ramach tych serii, wraz z dostępem do pełnych tekstów opublikowanych w serii trzeciej, znajduje się w serwisie WWW Instytutu (<http://www.inib.uj.edu.pl/wydawnictwa-iinib-uj>).

Jednocześnie, począwszy od roku 1995, również pod kierunkiem Marii Kocójowej, Instytut corocznie organizował naukowe i środowiskowe konferencje międzynarodowe, pozwalające na wymianę poglądów, wyników badań i osiągnięć praktyki między naukowcami i profesjonalistami z Polski i zagranicy. W sumie w tym cyklu zrealizowanych zostało 17 konferencji – ostatnia w roku 2011. Pełny wykaz konferencji organizowanych przez Instytut, także po 2011 roku, dostępny jest w serwisie WWW Instytutu (<http://www.inib.uj.edu.pl/konferencje-iinib-uj>). Cały czas były i nadal są organizowane także inne spotkania o charakterze naukowym, poświęcone różnej problematyce związanej bezpośrednio z aktualnie podejmowanymi w Instytucie wyzwaniami badawczymi i edukacyjnymi.

Dzisiaj i jutro

Ostatnie lata przyniosły szereg istotnych zmian w polskiej nauce i szkolnictwie wyższym oraz w bezpośrednim otoczeniu uniwersytetów. Polityka naukowa państwa w coraz większym stopniu promuje internacjonalizację działalności badawczej, a w tym szczególnie publikowanie w wysoko punktowanych czasopismach międzyna-

Obecna siedziba Instytutu INiB UJ – budynek Wydziału Zarządzania
i Komunikacji Społecznej
(fot. Dawid Bittner)

rodowych ukazujących się głównie w języku angielskim. Z drugiej strony, stosowany system punktacji istotny dla parametryzacji jednostek akademickich (co przekłada się na poziom ich finansowania przez państwo), skłania do publikowania przede wszystkim w czasopiśmie, jednocześnie zniechęcając do wydawania prac zbiorowych czy zamieszczania artykułów w materiałach konferencyjnych. Równolegle, w 2012 roku wdrożona została generalna reforma szkolnictwa wyższego, dająca między innymi większą swobodę uczelniom w kształtowaniu programów studiów, która zaledwie 5 lat wcześniej była wyraźnie ograniczona przez to samo ministerstwo poprzez wprowadzenie standardów kształcenia. Z kolei tak zwana „deregulacja” zawodu bibliotekarza, która w rzeczywistości oznacza obniżenie poziomu wymagań kompetencyjnych w stosunku do osób zatrudnianych w bibliotekach, może spowodować spadek zainteresowania tej grupy zawodowej zdobywaniem wykształcenia kierunkowego i już obecnie zdecydowanie zmniejszyła zainteresowanie dokończaniem się w ramach studiów podyplomowych. Jednocześnie w sektorze informacyjnym pojawiły się nowe zawody: broker informacji, researcher, menedżer zawartości serwisów internetowych czy wreszcie specjalista zarządzania informacją (Klasyfikacja Zawodów). Do tego należy

Przed laboratoriami komputerowymi
(fot. Dawid Bittner)

dodać utrzymujący się już od paru lat niż demograficzny, który skutkuje wyraźnym zmniejszeniem liczby kandydatów na studia, utrzymujące się wysokie bezrobocie i coraz trudniejszą sytuację na rynku edukacyjnym, a także zdecydowany spadek zainteresowania studiami niestacjonarnymi. Te i jeszcze wiele innych, mniej istotnych czynników, w dużym stopniu wpływają na kształt i specyfikę realizowanej obecnie strategii rozwoju Instytutu.

Jak wspomniano wcześniej, od roku 2009 siedzibą Instytutu jest budynek Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ. Instytut dysponuje pięcioma dobrze wyposażonymi laboratoriami komputerowymi, dużą salą ćwiczeniową z możliwością szybkiego jej podziału (np. w przerwie między zajęciami) na dwa mniejsze pomieszczenia, salą seminaryjną oraz salą wykładową.

Wszystkie sale wyposażone są w nowoczesny sprzęt komputerowy, a dodatkowo sala wykładowa pozwala na realizację przedsięwzięć o charakterze multimedialnym i transmisji online. Studenci Instytutu mogą korzystać z całej infrastruktury budynku

Biblioteka i budynek Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ
(fot. Dawid Bittner)

Wydziału ZiKS, w tym z nowoczesnej i dobrze wyposażonej Biblioteki Wydziałowej, w której znaleźć mogą między innymi kilkadziesiąt stanowisk komputerowych dla użytkowników oraz urządzenia do samodzielnego wypożyczania i zwracania książek włącznie z tzw. „wrzutnią” nocną. Biblioteka ta stanowi także ważne miejsce praktycznej edukacji studentów.

Oferta edukacyjna

W odpowiedzi na zmiany uwarunkowań i zapotrzebowania rynku pracy zdecydowano się na istotną zmianę oferty edukacyjnej. Obecnie, a dokładniej od roku akademickiego 2014/15, Instytut oferuje nowy kierunek studiów *Zarządzanie informacją*, rezygnując jednocześnie z rekrutacji na dotychczas prowadzony kierunek *Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo*.

Specyfika czasów i przemian zachodzących w środowisku akademickim i jego otoczeniu zmusiły do gruntownego przemyślenia strategii rozwoju Instytutu we wszystkich obszarach funkcjonowania. W działalności edukacyjnej zdecydowano się odejść od modelu zdominowanego przez kształcenie na użytek jednego, konkretnego zawodu, na rzecz kształcenia szerszego zestawu kompetencji, które mogą być wykorzystane

w różnych profesjach. Nowy kierunek *Zarządzanie informacją* właśnie tej zmianie ma służyć. Celem jest kształcenie profesjonalistów zarządzania informacją, którzy już w toku studiów, a także po ich ukończeniu, mogą wykorzystać nabytą wiedzę i umiejętności, by na tej bazie wyspecjalizować się w konkretnych, wybranych przez siebie zawodach. Jednym z nich jest bibliotekarz, który przecież przede wszystkim właśnie zarządza informacją, choć oczywiście nie jest to dzisiaj jedyny zawód, w którym różne aspekty zarządzania informacją mają kluczowy charakter. Ze względu na silne i strategiczne związki Instytutu ze środowiskiem bibliotekarskim, przygotowanie do wykonywania tego zawodu utrzymało jednak w pewnym stopniu priorytetowy charakter i nie doszło do redukcji treści programowych w tym względzie. Nowy program studiów, choć oferuje szerszą perspektywę, opiera się w dużym stopniu na osiągnięciach bibliotekoznawstwa i odwołuje się przede wszystkim do dorobku bibliologii i informatologii, wzbogaconego jednak osiągnięciami innych dyscyplin naukowych i profesji informacyjnych.

Nowy kierunek oferowany jest zarówno na trzyletnich stacjonarnych studiach pierwszego stopnia (licencjackich), na których przygotowano 100 miejsc dla kandydatów na pierwszy rok, jak i na dwuletnich stacjonarnych studiach drugiego stopnia (magisterskich) zaprojektowanych dla 90 studentów na każdym roku kształcenia. Natomiast, ze względu na spadające z roku na rok zainteresowanie studiami niestacjonarnymi (zaocznymi, płatnymi) i wyraźnie zmniejszającą się ekonomiczną opłacalnością ich prowadzenia, usunięto je (przynajmniej na razie) z oferty Instytutu.

Studia na kierunku *Zarządzanie informacją* w Instytucie INiB UJ są zorientowane problemowo, a humanistyczna wiedza o relacjach między człowiekiem i informacją łączona jest z kształceniem umiejętności praktycznych i technicznych oraz rozwijaniem kompetencji społecznych. Przy ich projektowaniu zwracano szczególną uwagę na pozycję przyszłych absolwentów na rynku pracy, dążąc jednocześnie do realizacji dwóch zasadniczych celów:

- osiągnięcie wysokiego poziomu fachowości i profesjonalizmu absolwentów poprzez wyposażenie ich w bardzo konkretne, zrozumiałe i oczekiwane przez pracodawców kompetencje;
- zdecydowane poszerzenie elastyczności zawodowej absolwentów, by po ukończeniu studiów mogli z powodzeniem starać się o pracę w różnych zawodach sektora informacyjnego.

Przyjęto zatem, że studia na kierunku *Zarządzanie informacją* powinny umożliwiać rozwój późniejszej kariery zawodowej w różnych kierunkach, w tym przede wszystkim w następujących obszarach:

- usługi informacyjne realizowane dla różnych sektorów gospodarki, nauki, edukacji, kultury, polityki czy administracji (między innymi zawody brokera informacji, researchera, pracownika wywiadowni gospodarczych, analityka in-

formacji, ale także bibliotekarza w roli profesjonalisty oferującego konkretne usługi informacyjne);

- bibliotekarstwo wszelkiego typu, z naciskiem na łączenie tradycyjnych kompetencji bibliotekarza z nowymi formami działalności, wdrażanie technologii cyfrowych i rozwiązań pozwalających na lepsze zespolenie bibliotek z współczesnym środowiskiem informacyjnym człowieka oraz rozwijanie nowoczesnego podejścia do użytkownika – zakładane efekty kształcenia odwołują się do dorobku bibliologii i informatologii, a tym samym studia spełniają warunki określone w „Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 grudnia 2012 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania w bibliotekach stanowisk bibliotekarskich oraz stanowisk dla specjalistów innych zawodów związanych z działalnością biblioteczną” i dają absolwentom pełną możliwość zatrudnienia i awansu zawodowego w bibliotekach;
- ewaluacja, projektowanie i realizowanie rozwiązań informacyjnych wspierających różne działania człowieka (specjalista zarządzania informacją, menedżer informacji czy np. menedżer zawartości serwisów internetowych);
- zarządzanie kolekcjami cyfrowymi od ich projektowania, poprzez tworzenie, do realizacji usług z nimi związanych, w tym zarządzanie obiegiem dokumentów elektronicznych w firmach i instytucjach, a także digitalizacja zasobów informacyjnych i innych obiektów oraz organizacja i prowadzenie bibliotek, repozytoriów i archiwów cyfrowych;
- transfer informacji w społeczeństwie włącznie z diagnozą i organizacją efektywnego przepływu informacji między różnymi podmiotami i grupami społecznymi (np. między obszarami nauki i gospodarki), w tym również szeroko rozumiana działalność wydawnicza i księgarska.

W trakcie studiów pierwszego stopnia studenci poznają między innymi współczesne środowisko informacyjne człowieka, profesjonalne źródła informacji oraz zasady poszukiwania i organizowania zasobów informacji. Uczą się interpretować zachowania informacyjne oraz oceniać i projektować różne zasoby, systemy i usługi informacyjne. Poznają mechanizmy i sposoby zarządzania informacją w wymiarze indywidualnym i społecznym, w tym w instytucjach i przedsiębiorstwach, a także narzędzia i techniki pozyskiwania, gromadzenia, opracowania, przetwarzania, transferowania i udostępniania informacji w różnych uwarunkowaniach. Studia przygotowują również, w oparciu przede wszystkim o dorobek bibliologii i informatologii, do podejmowania naukowych działań poznawczych w odniesieniu do szerokiej grupy zjawisk i procesów związanych z zarządzaniem informacją (w tym również dotyczących książki i jej funkcjonowania w społeczeństwie), a także do samodzielnej realizacji zadań profesjonalnych, które mają służyć skutecznemu i sprawnemu dostarczaniu odpowiedniej informacji, we wła-

ściwym miejscu, wymaganej formie, o odpowiednim poziomie jakości, która zaspokoi potrzeby informacyjne konkretnych ludzi, grup społecznych, podmiotów publicznych i gospodarczych. Studia mają też umożliwiać pełniejsze zrozumienie kulturowych i historycznych kontekstów zarządzania informacją oraz sprzyjać poszerzaniu uczestnictwa studentów w różnych formach życia kulturalnego (szczegółowy plan i program studiów pierwszego stopnia - <http://www.inib.uj.edu.pl/studia-1-stopnia>).

Studia drugiego stopnia przeznaczone są dla licencjatów wszelkich kierunków i stopni studiów wyższych. Studenci uczą się zasad i sposobów efektywnego zarządzania zasobami informacji i projektami w szeroko rozumianym sektorze informacyjnym. Poznają dorobek i metody badawcze bibliologii i informatologii, a w wybranym zakresie także dyscyplin pokrewnych, by móc w przyszłości w sposób naukowy rozwiązywać problemy zawodowe i prowadzić badania. Program studiów, poprzez możliwość wyboru specjalizacyjnych przedmiotów fakultatywnych stanowiących jego istotną część, pozwala na zdobywanie sprofilowanej wiedzy i umiejętności zgodnie z własnymi zainteresowaniami w zakresie: infobrokeringu i wywiadu rynkowego, bibliotekarstwa, tworzenia kolekcji cyfrowych i zarządzania nimi, transferu informacji między różnymi grupami interesariuszy czy nawet dydaktyki informacyjnej. Studia przygotowują też do samodzielnej realizacji złożonych i wyspecjalizowanych zadań profesjonalnych w zakresie szeroko rozumianego zarządzania informacją, a także do dalszego rozwijania swoich kompetencji naukowych, choćby w ramach studiów trzeciego stopnia (doktoranckich). Jednocześnie pozwalają na pogłębione zrozumienie szerszych kontekstów zjawisk i procesów informacyjnych, w tym kontekstu społecznego, prawnego, ekonomicznego i terminologicznego, ze szczególnym uwzględnieniem realiów kulturowych, przede wszystkim kultury piśmienniczej (szczegółowy plan i program studiów drugiego stopnia - <http://www.inib.uj.edu.pl/studia-2-stopnia>).

Liczne porozumienia z uczelniami zagranicznymi umożliwiają najlepszym studentom realizację części studiów zagranicą. Na obu poziomach studiów istnieje możliwość zdobycia uprawnień pedagogicznych. Zdecydowanie też dąży się do wprowadzania na szerszą skalę i rozwijania problemowych metod kształcenia, laboratoriów komputerowych, ćwiczeń, zajęć terenowych czy projektów realizowanych pod opieką prowadzących zajęcia, przy jednoczesnym redukowaniu liczby tradycyjnych wykładów i wzbogacaniu ich o elementy poglądowe w rodzaju prezentacji multimedialnych i pokazów eksponatów.

Jednym z aktualnych priorytetów Instytutu jest stałe rozwijanie studiów trzeciego stopnia (doktoranckich). W obecnych realiach organizacyjnych, doktoranci w coraz większym stopniu wspierają działalność dydaktyczną i naukową Instytutu, prowadząc lub uczestnicząc w prowadzeniu zajęć, biorąc udział w realizacji grantów i projektów badawczych czy angażując się w działania organizacyjne na rzecz Instytutu. Jednocześnie wydaje się, że uzyskanie stopnia doktora jest dzisiaj nie tylko konieczne w przy-

padku wyboru kariery naukowej, ale w coraz większym stopniu przynosi wymierne korzyści i możliwości awansu w przypadku kariery profesjonalnej w sektorze informacyjnym, także w bibliotekach (szczególnie akademickich, ale nie tylko). Na studiach doktoranckich w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie bibliologia i informatologia studiuje aktualnie (w roku akademickim 2013/14) 14 doktorantów, z tego 7 na pierwszym roku. Kierownikiem całych studiów doktoranckich na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ (studia prowadzone są w zakresie nauk humanistycznych, w dyscyplinach: bibliologia i informatologia, nauki o zarządzaniu i nauki o sztuce) jest obecny dyrektor Instytutu Remigiusz Sapa. W latach ubiegłych funkcję tę także sprawowali pracownicy Instytutu: Alina Fitowa i Maria Próchnicka.

Wspomniane wcześniej przemiany spowodowały też zmianę podejścia do oferty studiów podyplomowych. Zdecydowano się skoncentrować na pogłębieniu treści i postawić na kształcenie zaawansowanych, specjalistycznych kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) w ścisłej i bezpośredniej współpracy z pracodawcami. W efekcie, w miejsce dosyć szeroko profilowanych studiów dla bibliotekarzy (*Studia Podyplomowe Bibliotekoznawstwa: Bibliotekarz dziedzinowy*) proponowanych do tej pory, w najbliższej przyszłości planowane jest uruchomienie dwusemestralnych studiów podyplomowych poświęconych problematyce dawnej książki, zbiorów specjalnych i archiwaliów. Te specjalistyczne studia realizowane będą częściowo przez profesjonalistów z Biblioteki Jagiellońskiej, archiwów i dyscyplin pokrewnych, z wykorzystaniem warsztatu pracy i zasobów technicznych dostępnych w tych instytucjach (np. w zakresie specyficznych kolekcji specjalnych, konserwacji, kliniki papieru czy digitalizacji). Z kolei drugie z oferowanych jeszcze w tym roku akademickim studiów (*Studia Informacji Naukowej: Broker informacji*), od roku akademickiego 2014/2015 zostaną zaproponowane w nowej, również wyraźniej sprofilowanej pod kątem potrzeb pracodawców wersji pt. *Infobrokering i wywiad rynkowy*. Także w tym przypadku część zajęć będzie prowadzona przez profesjonalistów i absolwentów, którzy znaleźli zatrudnienie w tym sektorze gospodarki.

Programy studiów podyplomowych realizowane są z reguły w ramach 10 zjazdów weekendowych (5 zjazdów w każdym semestrze). Zrezygnowano z prowadzenia egzaminów końcowych i „nauki pamięciowej”, na rzecz większej liczby zajęć ćwiczeniowych i laboratoryjnych oraz metod problemowych i realizowania konkretnych projektów przez uczestników studiów pod kontrolą prowadzącego zajęcia.

Nowe podejście do działalności edukacyjnej skutkuje także wprowadzeniem do oferty Instytutu od roku 2013/2014 krótkich kursów doszkalających o charakterze zdecydowanie profesjonalnym, zaprojektowanych w celu rozwijania wiedzy i kształcenia konkretnych umiejętności zawodowych w ramach dwudniowych (jeden weekend) lub czterodniowych (dwa weekendy) zjazdów. Obecnie proponowane są cztery kursy, z których przynajmniej trzy pierwsze w dużym stopniu kierowane są do bibliotekarzy

i osób szukających pracy w tym zawodzie (więcej informacji w serwisie WWW Instytutu - <http://www.inib.uj.edu.pl/kursy>):

- Media społecznościowe w bibliotekach
- Praktyka tworzenia bibliotek cyfrowych
- Komunikacja z klientem w sektorze informacyjnym
- Doskonalenie percepcji informacji

Działalność naukowa

W Instytucie INiB UJ prowadzi się badania w ramach bibliologii i informatologia, które obejmują obszary znane też jako: nauka o informacji lub informacja naukowa, bibliotekoznawstwo, nauka o książce, bibliometria czy bibliografia. Jednym z nowszych, ale jednocześnie bardzo obiecującym obszarem zainteresowania naukowego pracowników Instytutu jest problematyka szeroko rozumianego zarządzania informacją, ze szczególnym naciskiem na informację generowaną przez naukę i przeznaczoną dla nauki, czemu towarzyszy rosnące zainteresowanie zagadnieniami zarządzania informacją gromadzoną i upublicznianą w ramach bibliotek cyfrowych. Duża część badań dotyczyła i nadal dotyczy działalności bibliotecznej, w tym tych wszystkich aspektów współczesnego bibliotekarstwa, które związane są z funkcjonowaniem bibliotek i szerzej instytucji książki w Internecie. Prowadzone są badania różnych aspektów zachowań informacyjnych człowieka, współczesnej komunikacji naukowej, systemów informacji, języków informacyjno-wyszukiwawczych, kultury informacyjnej i kompetencji informacyjnych, jakości informacji oraz, co warto podkreślić, podstaw teoretycznych i metodologicznych bibliologii i informatologii. Rozwijane są nowe dla dyscypliny obszary zainteresowania badawczego, w tym na przykład problematyka ekologii informacji. Jednocześnie nadal prowadzone są badania wybranych zagadnień książki i jej funkcji w komunikacji społecznej, również w ujęciu historycznym. Bibliografia dorobku pracowników Instytutu (uaktualniana raz w roku o pozycje wydane w roku wcześniejszym) dostępna jest w serwisie WWW Instytutu (<http://www.inib.uj.edu.pl/bibliografia-iinib-uj>).

Jednym z kluczowych celów na najbliższe lata jest szersze umiędzynarodowienie działalności naukowej, co skutkuje stymulowaniem pracowników do publikowania w wysoko punktowanych międzynarodowych czasopismach oraz w intensyfikacji działalności organizacyjnej. Jednym z przejawów tego kierunku działań jest zorganizowanie wraz z International Society for Knowledge Organization w maju 2014 roku w Krakowie, w dużym stopniu dzięki zaangażowaniu i pracy Wiesława Babika – krajowego koordynatora tej organizacji w Polsce, dużej międzynarodowej konferencji naukowej pod tytułem *Knowledge Organization in the 21st Century: Between Historical Patterns and Future Prospects*, z przeszło 70 referatami w programie i ponad 20 postarami tematycznymi.

W nowych realiach polityki naukowej, a szczególnie w świetle zmian sposobu finansowania badań naukowych, kluczem do rozwoju potencjału naukowego Instytutu jest zdolność do pozyskiwania grantów pozwalających na rozwijanie działalności badawczej. Obecnie pracownicy Instytutu angażują się w kierowany przez Marię Próchnicką (poprzedniego dyrektora Instytutu, a obecnie prodziekana Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej) projekt *HaZarD: Harmonizacja zarządzania dydaktyką na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie*, mający na celu między innymi usprawnienie zarządzania informacją w obszarze procesów dydaktycznych realizowanych na Uniwersytecie Jagiellońskim. Z drugiej strony, pod kierunkiem Piotra Lechowskiego prowadzony jest projekt *Biblioteka Jagiellońska – opracowanie dziejów od 1775 do 1918 r.* Wcześniej Instytut uczestniczył między innymi w projekcie SYNAT, którego celem było utworzenie uniwersalnej, otwartej, repozytoryjnej platformy hostingowej i komunikacyjnej dla sieciowych zasobów wiedzy dla nauki, edukacji i otwartego społeczeństwa wiedzy, był partnerem międzynarodowego projektu *EMPATIC (Empowering Autonomous Learning Through Information Competencies)* podejmującego problematykę kształcenia kompetencji informacyjnych oraz uczestniczył w kilku innych projektach europejskich.

Kolejnym celem jest rozwijanie zainteresowań naukowych wśród studentów i motywowanie ich do podejmowania działalności badawczej po ukończeniu studiów. Służyć temu ma między innymi wspieranie prężnie działającego Koła Naukowego Studentów Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa (<http://www.kns.inib.uj.edu.pl/>), które każdego roku jesienią organizuje ogólnopolską, studencką konferencję naukową, redaguje i wydaje czasopismo *Ibinacja*, dysponuje własnym, odpowiednio wyposażonym pomieszczeniem i korzysta z wsparcia merytorycznego pracowników Instytutu. Od roku 2014, z inicjatywy opiekuna Koła Andrzeja Linerta, ukazuje się redagowane przez tegoż profesora wraz ze Zdzisławem Pietrzykiem (także profesorem zatrudnionym w Instytucie i jednocześnie dyrektorem Biblioteki Jagiellońskiej) oraz Małgorzatą Jaskowską, pismo *Debiuty Bibliologiczno-Informatologiczne* (w postaci elektronicznej dostępne w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej), w którym obecnie publikowane są wyciągi z najlepszych prac dyplomowych powstałych w Instytucie. Dodatkiem do czasopisma będzie biblioteka publikacji, która w założeniach ma zawierać najciekawsze prace naukowe studentów wydawane w całości.

Oferta ekspercka i profesjonalna

Chociaż już obecnie pracownicy Instytutu występują w roli ekspertów, służąc radą w sprawach związanych z współczesną komunikacją naukową czy funkcjonowaniem systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni (np. w ramach dyskusji i decyzji podejmowanych przez Radę Biblioteczną UJ, której członkami są Zdzisław Pietrzyk i Remigiusz Sapa) i szerzej polskiego bibliotekarstwa (członkami Krajowej Rady Biblio-

tecznej są Zdzisław Pietrzyk i Anna Gruca), to z pewnością ten obszar aktywności wymaga ciągłego rozwijania. Ambicją Instytutu jest zdecydowane poszerzenie oferty eksperckiej w przyszłości, także na obszary związane z zarządzaniem informacją czy kształceniem i oceną kompetencji informacyjnych.

Pewnym krokiem w tym kierunku jest przygotowanie w 2013 roku, w dużym stopniu z myślą o bibliotekach, tzw. oferty profesjonalnej. U podstaw tej propozycji leży głębokie przekonanie, że realizowanie ze studentami zadań i projektów na zamówienia płynące z faktycznie istniejących instytucji (w tym szczególnie bibliotek), które mają szansę być wdrożone i wykorzystane w praktyce i tym samym realnie zaistnieć w rzeczywistości zawodowej i społecznej, znacznie poprawia motywację studentów i stwarza lepsze warunki do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Z drugiej strony, w ten sposób potencjał Instytutu może służyć całemu środowisku zawodowemu. Propozycja ma charakter całkowicie niekomercyjny i dotyczy zarówno możliwości wykonywania badań na zlecenia podmiotów zewnętrznych w ramach prac magisterskich, projektowania realnych przedsięwzięć czy projektów zawodowych w ramach prac licencjackich, a także przygotowywania konkretnych rozwiązań i produktów informacyjnych na wybranych przedmiotach prowadzonych w Instytucie.

Kadra i struktura Instytutu INiB UJ

O dzisiejszym obliczu Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego decyduje jego kadra. W sumie Instytut INiB UJ zatrudnia 18 pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, na stałe współpracuje z kilkoma specjalistami z zewnątrz, do udziału w realizacji zajęć dydaktycznych każdego roku zaprasza kilkudziesięciu praktyków oraz korzysta z bezpośredniego wsparcia w zakresie prowadzenia zajęć i badań naukowych 14 doktorantów.

Obecnie Instytut zatrudnia trzech profesorów tytularnych, pięciu doktorów habilitowanych, siedmiu doktorów i trzech magistrów. Można się spodziewać w najbliższym czasie uzyskania stopnia doktora przez kolejne dwie osoby.

- Aktualnie Instytut składa się z czterech zakładów:
- Zakład Informacji Naukowej (kierownik: dr hab. Maria Próchnicka)
- Zakład Metodologii Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej (kierownik: dr hab. Remigiusz Sapa)
- Zakład Książki i jej Funkcji w Komunikowaniu Społecznym (kierownik: prof. dr hab. Andrzej Linert)
- Zakład Zarządzania Informacją (kierownik: prof. dr hab. Wiesław Babik)

W nazwach niektórych zakładów zachowały się jeszcze wcześniej obowiązujące określenia na uprawianą dyscyplinę i jej różne obszary badawcze. Można się spodziewać w przyszłości zmian w tym względzie, mających na celu nawiązanie w większym stopniu do oficjalnej nazwy dyscypliny.

Kadra naukowo-dydaktyczna Instytutu INiB UJ w roku 2014

(zdjęcia Dawid Bittner, z wyjątkiem fotografii M.Próchnickiej i A.Korycińskiej-Huras)

Od lewej: dr hab. Diana Pietruch-Reizes, dr Monika Krakowska, prof. dr hab. Andrzej Linert, mgr Irena Gruchała, dr Piotr Lechowski, dr Sabina Cisek, dr Małgorzata Janiak (z-ca dyrektora ds. dydaktyki), dr hab. Remigiusz Sapa (dyrektor), dr Magdalena Wójcik, mgr Małgorzata Stanula, dr hab. Anna Gruca, mgr Agnieszka Długosz, dr Małgorzata Jaskowska. Pod spodem od lewej: prof. dr hab. Wiesław Babik, prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk, dr hab. Marek Nahotko, od góry: dr hab. Maria Próchnicka (prodziekan Wydziału ZiKS UJ ds. dydaktyki), dr Agnieszka Korycińska-Huras.

Działalność zakładów wspierana jest przez Ośrodek Dokumentacji Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UJ, Laboratorium Komputerowe oraz sekretariaty. Instytut stanowi część Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, który w wyniku oceny instytucjonalnej przeprowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną otrzymał decyzją z dnia 6 czerwca 2013 roku ocenę wyróżniającą, a w wyniku oceny parametrycznej jednostek naukowych prowadzonej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2013 roku uzyskał wysoką kategorię naukową „A”.

Bibliografia

Bednarska-Ruszajowa Krystyna: Działalność dydaktyczna BIN UJ 1974-2000. Część I. Studenci. W: Biblioteka i informacja w komunikowaniu / red. Maria Kocójowa. Kraków 2000 s. 75-84

Gruca Anna: Działalność dydaktyczna. Cz. II. Absolwenci: tak się zaczęło ...W: Biblioteka i informacja w komunikowaniu /red. Maria Kocójowa. Kraków 2000 s. 85-90

Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Działalność naukowa i dydaktyczna. Oprac. Maria Kocójowa, Wanda Pindłowa. Kraków 1992

Klasyfikacja Zawodów i Specjalności. W: GOFIN.pl. Portal Podatkowo-Księgowy. <http://www.klasyfikacje.gofin.pl/kzis/6,0.html> (odczyt 1 III 2014)

Kocójowa Maria: Informator ogólny dla słuchaczy Studium Zaocznego Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Kraków 1980

Kocójowa Maria: Raport Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W: Kocójowa Maria red. Edukacja z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na poziomie wyższym w Polsce. Status i przyszłość. Kraków 1995 s. 71-79

Kocójowa Maria: Perspektywa Uniwersytetu Jagiellońskiego: rdzeń (core) studiów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w kontekście międzynarodowym. W: Światowa strategia edukacji bibliotekarzy i specjalistów informacji naukowej / red. Maria Kocójowa Kraków 1998 s. 165-176

Kocójowa Maria: Kalendarium (1974-2000). W: Biblioteka i informacja w komunikowaniu / red. Maria Kocójowa. Kraków 2000a s. 253-267

Kocójowa Maria: Rozwój badań naukowych w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UJ (1974-2000). W: Biblioteka i informacja w komunikowaniu / red. Maria Kocójowa. Kraków 2000b s. 55-74

Kocójowa Maria: Srebrna rocznica w Instytucie Bibliotekoznawstwa i informacji naukowej Uniwersytetu Jagiellońskiego. W: Biblioteka i informacja w komunikowaniu / red. Maria Kocójowa. Kraków 2000c s. 9-13

Kocójowa, Maria; Ćwikilewicz, Irena; Tąta, Michał: Zawartość serii oraz prac zbiorowych z bibliotekoznawstwa i informacji naukowej wydanych przez UJ (1985-2000). W: Biblioteka i informacja w komunikowaniu / red. Maria Kocójowa. Kraków 2000 s. 372-401